

ชื่อโครงการ	การจัดการดินเพื่อปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในกลุ่มชุดดินที่ 29 (ชุดดินปากช่อง) จังหวัดเชียงใหม่ โครงการนำร่องการผลิตพืชตามเขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในประชาคมอาเซียน Soil Management for Maize Plantation in Soil Group 29 , (Pak Chong series) Chiang Mai Province. Pilot Project on Cash Crop Production Based on Land Use Zoning to Increase Agricultural Competitiveness in ASEAN Community.
ทะเบียนวิจัยเลขที่	57 59 04 12 020000 018 107 02 11
กลุ่มชุดดิน/ชุดดิน	กลุ่มชุดดินที่ 29 ชุดดิน ปากช่อง (Pak Chong series: Pc)
ผู้ดำเนินการ	นางสาวอนุสรรา สมศักดิ์ Miss Anusara Somsak

บทคัดย่อ

การจัดการดินเพื่อปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในกลุ่มชุดดิน 29 (ชุดดินปากช่อง) จังหวัดเชียงใหม่ โครงการนำร่องการผลิตพืชตามเขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในประชาคมอาเซียน ดำเนินการในพื้นที่หมู่ที่ 1 บ้านเมืองนะ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2557 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2559 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางเคมีของดิน เมื่อมีการจัดการปุ๋ยที่แตกต่างกันในพื้นที่ดินมีความเหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (S2) เพื่อศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามเขตความเหมาะสมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ (Zoning) ที่เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (S2) ด้วยโปรแกรมแนะนำการใช้ปุ๋ยเคมีของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการจัดการดินเพื่อปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในกลุ่มชุดดินที่ 29 จังหวัดเชียงใหม่ วางแผนการทดลองแบบสังเกตการณ์ Observation Trial มี 5 ตำรับการทดลองประกอบด้วย 1.การใช้ปุ๋ยตามวิธีของเกษตรกร 2.การใช้ปุ๋ยตามวิธีของเกษตรกรร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ 3.การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ยจากโปรแกรมดินไทยและธาตุอาหารพืชร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ 4.การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ยจากโปรแกรมการใช้ปุ๋ยรายแปลงกับน้ำหมักชีวภาพ และ 5.การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำจากห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ดินร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ

ผลการทดลองพบว่าตำรับการทดลองที่ 3 การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ยจากโปรแกรมดินไทยและธาตุอาหารพืชร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ เมื่อมีการจัดการปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งผลการเปลี่ยนแปลงทางเคมีของดินมีแนวโน้มว่า ตำรับการทดลองที่ 3 การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ยจากโปรแกรมดินไทยและธาตุอาหารพืชร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตข้าวโพดเหมาะสมมากที่สุด โดยค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินมีค่าเพิ่มสูงขึ้นจาก 5.0 เป็น 5.2 ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่ยังมีปริมาณที่ใกล้เคียงกับวิธีการ

อื่นๆ (2.45 เปอร์เซ็นต์) ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ในดินมีค่าลดลงจาก 62 เป็น 39 มิลลิกรัม/กรัม และปริมาณโพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้มีค่าเพิ่มขึ้นสูงสุดจาก 229 เป็น 333 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

การเจริญเติบโตของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทั้ง 3 ปี พบว่าตำรับการทดลองที่ 3 การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ยจากโปรแกรมดินไทยและธาตุอาหารพืชร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ ในด้านความสูงต้นข้าวโพดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 185.70 เซนติเมตร น้ำหนักฝักสดเฉลี่ยสูงสุดที่ 2,019.20 กิโลกรัมต่อไร่ ให้ค่าน้ำหนัก 100 เมล็ด เฉลี่ยสูงสุดที่ 33.84 กรัม และให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดที่ 1,036.03 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ พบว่า ให้ผลตอบแทนเหนือต้นทุนสูงสุดทั้ง 3 ปีการทดลอง 3,810.44 4,029.22 และ 488.29 บาทต่อไร่ ตามลำดับ ซึ่งมีการใช้ปุ๋ยสูตร 16-20-0 และสูตร 46-0-0 ในช่วงก่อนปลูกและช่วงที่ข้าวโพดเจริญเติบโตได้ 25 วัน ในอัตราการใช้ที่มีปริมาณที่เหมาะสมและลดลงในแต่ละปี ราคาต้นทุนผันแปรในการผลิตข้าวโพดจึงต่ำกว่าตำรับการทดลองอื่นๆ ดังนั้นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด คือ ตำรับการทดลองที่ 3 การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ยจากโปรแกรมดินไทยและธาตุอาหารพืชร่วมกับน้ำหมักชีวภาพที่มีการจัดการดินตามค่าวิเคราะห์ดิน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ตามความเหมาะสมปานกลาง (S2) ให้ได้ผลตอบแทนมากที่สุด และวิธีการที่เหมาะสมรองลงมาคือ ตำรับการทดลองที่ 5 การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำจากห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ดินร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ